

מסכת יומא

פרק ו'

משנה א'

במה צריכים להיות שני השעירים דומים? 1. בצבע. 2. בגובה. 3. במחיר. 4. בקנייתם יחד. מה הדין כשאינם דומים? כשרים בדיעבד. מה עושים כשמת אחד השעירים לפני ההגרה? מביא שעיר נוסף ועושה את ההגרה. מה עושים כשמת אחד השעירים אחרי ההגרה? מביא שני שעירים, וחוזר ומגדל. מדוע אינו יכול להביא רק שעיר אחד במקום השעיר שמת? כי צריך שהגורל יקבע מה יהיה כל שעיר. מה צריך לומר אחר שהגדל מחדש? 1. אם השעיר לה' מת - אומר: זה שעלה עליו הגורל לה' יתקיים תחת השעיר שמת. 2. אם השעיר לעזאזל מת - אומר: זה שעלה עליו הגורל לעזאזל יתקיים תחת השעיר שמת. באיזה שעיר משתמשים? לת"ק: בשעיר מהגורל הראשון, לרבי יהודה: בשעיר מהגורל השני. מדוע לר"י אי אפשר להשתמש בשעיר מהגורל הראשונה? כי סובר שבעלי חיים נדחים. מה עושים עם השעיר המיותר? לת"ק: ירעה עד שיהיה בעל מום, לרבי יהודה: תמות. מה הסבר המחלוקת בין ת"ק לר"י? האם חטאת ציבור מתה (כמו הדין של חטאת יחיד) או ירעה עד שיסתאב.

מה הדין של חטאת יחיד שבעליה נתכפרו באחרת? לכו"ע מחכים שתמות. מה הדין אם המשתלח מת לפני שהיזו מהדם של השעיר השחוט? לכו"ע ישפך הדם ויביאו שני שעירים אחרים לה' ולעזאזל. ומדוע? שלכו"ע 'שחוטים נדחים'.

משנה ב'

מה עושה הכה"ג לאחר שגמר את ההזאות? בא למקום השעיר המשתלח, והתוודה על עבירות עם ישראל. כמה פעמים הזכיר הכה"ג את השם? שלש פעמים. מה עשו הכהנים והעם בכל פעם שהזכיר את השם? כורעים ומשתחווים ונופלים על פניהם ואומרים: בשכמל"ו.

(כמה פעמים הזכיר הכה"ג את השם ביוה"כ? עשר פעמים.)

משנה ג'

מה עושה הכה"ג לאחר הוידוי על השעיר? מוסר את השעיר לשליח. מי יכול להיות המשלח לעזאזל? כל אחד. מי היה בדרך כלל המוליך? כהן. מי תיקן זאת? הכהנים גדולים. מה מספר רבי יוסי? שפעם אחת ערסלא שהיה ישראל הוליד את השעיר.

משנה ד'

מהיכן יצא המשלח מירושלים? דרך הכבש. מדוע עשו את הכבש? מפני הבבליים שהיו תולשים בשער המשלח והיו אומרים לו: טול וצא, טול וצא. מי ליוה את המשלח? יקירי ירושלים. לאן ליוו אותו? לסוכה הראשונה. כמה סוכות היו בדרך? עשר. כמה היה המרחק מירושלים ועד ההר? תשעים ריס. כמה ריסים יש במיל? שבעה ומחצה. כמה מיל היו מירושלים ועד ההר? שנים עשר.

משנה ה'

מה הציעו יושבי הסוכות למשלח? מזון ומים. מי המשיך ללוות את המשלח? האנשים שהיו בסוכה. לאן ליוו אותו? מסוכה לסוכה. כמה היה המרחק בין סוכה לסוכה? מיל. מדוע זה היה המרחק? כי זהו 'תחום שבת' שמותר ללכת בו ביום הכיפורים. עד איפה מלווה היושב בסוכה האחרונה את המשלח? עד מיל, ומשם עומד ורואה את מעשיו.

משנה ו'

מה עשה המשלח? חילק לשנים את הלשון שהכה"ג קשר בין קרני השעיר, וקשר חצי בסלע וחצי בין שתי קרניו. איך זרק המשלח את השעיר? דחף אותו לאחוריו. מה קרה לשעיר? התגלגל וירד ונעשה אברים אברים לפני שהגיע לחצי ההר. מה עשה המשלח לאחר שזרק את השעיר? חזר לסוכה האחרונה, וישב שם עד מוצאי יוה"כ.

מתי המשלח טמא הוא ובגדיו? ת"ק: כשיצא מחוץ לחומת ירושלים, רבי שמעון: כשדחף את השעיר מהצוק.

משנה ז'

מה עשה הכה"ג לאחר שמסר את השעיר למשלח? בא אל הפר ושעיר, הוציא את האימורים והניח אותם בקערה. מה עשה הכה"ג עם בשר הפר והשעיר? הניח אותם על מקלות ומסר להוציא אותם למקום שריפתם.

מתי השורף טמא הוא ובגדיו? ת"ק: כשיצא מחוץ לחומת העזרה, רבי שמעון: כשהאש אחזה ברוב הבשר.

משנה ח'

למה חיכה הכה"ג בכדי להמשיך את עבודות יוה"כ? שהשעיר יגיע למדבר. מניין ידעו שהגיע שעיר למדבר? לת"ק: עשו דרכיות והניפו בסודרין, לרבי יהודה: ליוו את המשלח מיל (כתחום שבת) וחזרו חזרה מיל והמתינו כדי מהלך מיל וזהו הזמן שבו מגיע השעיר למדבר, לרי' ישמעאל: כאשר ראו שהלבין הלשון של זהורית שהיה קשור על פתח האולם - ידעו שהשעיר הגיע. מה הרמז בהלבנת הלשון? לפסוק 'אם יהיו חטאיכם - כשנים, כשלג - ילבינו', וה' כיפר לנו על החטאים.